

oli se nauruhermoja kutkuttava kappale "Miehen kylkiä".

Erityisemmin kappaletta arvostelmaan en lähde, sillä tunnen itseni kykenemättömäksi siihen—vaan yhtä tahtoisin tietää, kun kuulin jo edeltäkäsä siinä kappaleessa olevan monta hauskaa laulua—että: minnäkä te Moodyn toverit ne laulut hautasitte, kun niin korvat horollani odottelin aina Luukkaan sisäntullessa, että johonkin nyt laulat? Mutta mitäs tyhjiä! lauluja ei ollenkaan. Se kyllä taas pani huomoriin paremmaksi, kun oli edes pianon soittoa. Kyllä se on tosi, että jos laulukappaleesta jätetään tärkein, niinkuin laulu pois, niin kappale tuntuu vähän liian kufvalle. Toivon, että kun tufette toisen kerran esittämään sen kappaleen (olen kuullut kuiskelta tähän suuntaan), niin asetatte silloin myös ne laulut esiin. Muuten saan lausua kiitokset Port Moodyn tovereille, kun he pitävät toveruustunteita niin pyhänä, että voimaansa ja aikaansa säällimättä saapuvat pitkän matkan päähän tuoden näyttökappaleen tullessaan, josta on sitte osastollemme tulo puolta. Yleisöä oli sinäkin illana oikein paljon.

Sitte toisen päivän aamu koitti, jolloin piti olla piknikki. Ilma oli niin sateisen makuinen—että en minä uskaltanut lähteä, luulin, ettei sinne toisekkaan mene. Illalla kummakseni kuulin, että olihan niitä siellä ollut, koska puhdas ravintolatuokin tuotti neljäkymmentä taala. Eä voi piknikistä muuten mainita mitään, kun en ollut siellä ja nytkin olen niin kaukana Vancouverista, etten voi edes siellä olleilta tovereilta tietoja onkia.

Sitte illalla (sunnuntaina) oli osasto No. 2:n puolesta kappale "Uhrri". En arvostele tätikään, vaan yleisesti sanon, että molempain illain esitys meikkäläisiin oloihin nähden oli tyydyttävä. Ihmiset näyttivät olevan kaikki rennon iloisella tuulella ja osaston johtohenkilöitten suut oli niin naurunsaunaisessa vlnossa, tietäähän sen, kun pitkistä alkaa tlenasivat kolmesta illasta pikkasta vaile kolmesataa puhdasta—joista kiitos kaikille osanottajille—te tiesitte, että haalimme on kipeässä rahaa tarpeessa, siis jokainen kykyne ja voimanne mukaan olitte osakas tähän avustukseen. Oli tunne, niinkuin ennen muinoin vauhassa maassa vietäessämme yhteisiä toverijuhlia. Se tunne oli hetkellinen, mutta muistona se kuitenkin mielessäni säilyy ja odottaessamme toista tuollaista hauskaa illaa vietettäväksi, kuruu alkamme rattaosasti aatosten ollessa viimeisissä juhlissa.

Siitä Vancouverin naisten ompeluseurasta ei tullunakaan mitään, niin kuin jo edeltä avastin, vaan eihän sellaisesta koskaan mitään tule, jota koetetaan eteenpäin viedä vaikka jarrut on epäkunnossa. No, levähdeään vielä, ehkä sitte, kun talvi tulee ja ehkä tulee enempi ihmisistä—nim. suomalaista naisväkeä, niin yritämme uudelleen.

Täällä Port Moodyssä alkavat tämän osaston toverit viettää kesäjuhlia ehkä tämän kuun lopulla tai elokuun alulla. Seuratkaapa Vancouverin toverit ja muualla ympäristön lähiseudulla tarkasti lehdistä milloin sen merkkipäivän ilmoitus julaistaan että sitte voitte runsaslukuisena osottaa vastatoveruutta Port Moodyn tovereille, saapumalla heidän toimeenpanemaansa kesäjuhlaan. Täällä on monta luonnon kaunista paikkaa, joista tietysti kaunein juhla varten omistetaan.

Käiketi minä nyt täällä kertaa taas tämän söpötykseni lopetan koska täydyin kiirehtiä toisten emäntien mukana marjaan. Emme vähit saateestakaan, olemmehan vapaita luonnon lapsia.

Tervehdän kaikkia Toverittaren lukijoita, erittäinkin pieniä— ja Pauli poikani pyytää saada tässä illaa lausua terveisiä Harold Parkkoselle. Häntä huvitti se, kun Harold pojalla on samat puuhat kun näilläkin veljeksillä.

Tositoveruutta olemme me kaikki vailla—niin pienet kuin suuretkin—vaan aikaa kuluen ehkä vielä liiankin pitkälle ennenkuin katkkien sil-

mät aukeavat tuntemaan sen tositoveruuden tärkeän merkityksen. Toveruudella, HELLE S.

CHESTER, MASS.

Osastomme huvitoimikunta toimeen pani markkinaillaman tämän kuun 13 päivä, joka onnistuikin koko hyvin, verrattain siihen, kuinka osanotto oli pieni. Vaan ne, jotka olivat saapuneet uhrasivat niidenkin edestä jotka kunnioittivat tilaisuutta poissa ololleen, josta kiitokset teille.

Erästä asiasta tekisi mieleni huomauttaa asianomaisille, että ei aina moittia huvitoimikuntaa laiskaksi, silloin kun se kerran toimii sen, kuin tällaisella palkkakunnalla voi toimia. Ja sitäpaitsi kun vielä usein sivuutetaan ne tilaisuudet mitä huvitoimikunta toimeenpanee. Ja mitä siihen tulee, että juhannuksena ei ollut piknikkiä niin silloin satoi koko päivän kuin saavista kaatain, että ei ainakaan olisi huvittanut kentällä olla.

Herttaisen kaunis ilma suosi lasten piknikkiä joka oli t. k. 16 päivä Ahlforsin umarannalla, jossa sai välillä käydä itseään virkistämässä joen viloissa vedessä, ja ahkeraan siellä uivatkin. Koko päivän oli joki täynnä alkuisia ja lapsia ja kovasti hauskaa näkyi olevankin saada vapaasti uikkoida vedessä. Ohjelmaa olisi kyllä saanut olla enempi kuin mitä oli, sillä mikä on sen kauniimpaa kuin nähdä ja kuulla lasten reippaita esityksiä. Enempi innostusta vaan lapset, kyllä hyvä tulee. Ja Mrs. Hakolalle kiitokset, ottaessaan valvaksen laittoa ravintolan niin monipuoliseksi, joten ei tarvinnut kenenkään näköä eikä janoa kärsiä. Ja luulepa, että ei kukaan katunut, että olisi päivän siellä kuluttanut.

Ja vielä loppujen lopuksi sanon niille, jotka eivät vielä tilaa Toveritarta, että menetätte sinä paljon, sillä Toveritar on arvokas sisältöinen lehti. Minä olen tilannut sitä itse jo kolmatta vuotta ja pidän siitä hyvin paljon. Mrs. Hynninen joka aika mielihyvällä täyttää pyyntöne kun vaan käännytte hänen puoleensa aikomuksella tilata Toveritar. Hauskaa kesää ja herttaiset tervehdykset kaikille Toverittaren lukijoille.

TYTYNE.

CONNENAUT OHIO

Ollisihan sitä nyt jo taas alka täällä pakista jotain Toverittareissa. Ensisiksi saan jollakin sanalla mainita Ohion alueen sosialistien kesäjuhlista, joita vietettiin heinäk. 2, 3 ja 4 päivinä Asthabula Harborissa. Tuntuu niin ilahduttavalta kuin näkee että vuosi vuodelta yhä vain kasvaa joukkomme sekä edistyy ja valistuu. Totuus herättää nukkuvat toverimme yön pimennosta päivän valoon. Muistuu mieleeni marssiessa siellä juhlaparaadissa, eräs seikka viime kesän kesäjuhlista. Peinsovillestä, Fairportista. Kun juhlapuhujamme marssiessaan sattui kuulemaan sivusta katsojain joutenkin nuorukaisien keskustelua. Nuorukaiset olisivat tykänneet ottaa osaa juhlakulkueeseen, vaan täytyhän sitä säästää ennen uusia kenkiä. Juhlapuhujamme mainitsi puheessaan kuulemastaan keskustelusta hyvin sattuvasti ja liikuttavasti, sekä kehotti, että nuorukaiset tulisi ensi kesäjuhliin risolla, että voisivat ottaa osaa juhlaparaatille. Tätä ajatellaan tuli mieleeni, kuin katsolin juhlakulkueita, joka oli nyt niin monta vertaa suurempi kuin viime vuonna. Olimpa oikein mielestäni varma, että eipä tainnut olla uudet kengät enää monellekaan esteenä. Monelle oli ehkä valjennut juhlarassin pyhä tarkoitus, että sehän onkin vain sitä joukkoa, joka taistelee oikeuden ja totuuden puolesta, jotka tahtovat poistaa pois riistojärjestelmän.

Saakoon yhä enempi ja enempi tietoisuus ja vallistus tehdä herätystyötä köyhälistön työvainoilla.

Niistä juhlista olisi ollut paljon puhumista, vaan on kai lukijani huomannut muista puoluelehdistä, että juhlamme onnistuivat hyvin.

Pitäisihän vielä jotain kertoa täällä meidän Conneautistakin. Ainahan sitä koetetaan ryynnistää eteenpäin täälläkin, toisinaan toiminta on vähän laimeampaa, vaan kuitenkin se

vika huomataan aina ajoissa korjata ja taasen aletaan innolla ripeästi toimintaan.

Viime sunnuntaina, 9 p. oli meillä kenttäjuhlat ja oikein hupaisat. Ensisiksi meidän kenttä on hyvin luonnon ihanalla paikalla metsän siimeksessä, joka vetää hyvin juhliivan joukon puoleensa. Ohjelmaa oli runsaasti: soittoa, laulua, puheita, runoja ja pinseshommaa monenmoista, muun muassa oli kilpailu langan kerimisessä, joka näytti olevan hyvin jännittävä.

Juhlien loputtua tietenkin kaikki palasivat kotinsa täynnä juhlatunnelmaa.

Jos nyt jo lopetan tällä kertaa toivon innostavaa mieltä ja kestävyttä koko Toverittaren lukijakunnalle taistellessa hirmuvalltoa vastaan. KUPLA.

Kirjeenvaihtajien tulisi muistaa, että Toverittarella on paljon sellaisia tilaajia, jotka eivät tilaa vielä muita puoluelehtiä.—Toim.

Juhannusyön rikoksia

Kirj. Klaudie Parkkonen.

Lähes kaksitoista vuotta on vierinyt siitä Juhannusjuhlasta, josta aijon tässä kertoa ja sittenkin tuntuu siltä, että se oli eilen. Tämä oli viimeinen juhannus, jonka vietin synnyinmaani helmassa, viimeinen juhannus tyttöyden ajoilta ja ensimmäinen juhannus, jonka vietin maalla.

Rasittuneena siitä ponnistelusta, jonka kaksinkertainen työ tuottaa min, ruumiillinen ja henkinen työ rinnakkain tehtynä, joutui hermostoni epäkuntoon. Olin tarvinnut lääkärinkin lausunnon mukaan pitkän lepoajan, vaan kolme päivää oli kaikki mitä saatoin itselleni myöntää.

Kaunis oli aattoilta, kun sukulaisteni kanssa aloimme astella karjala-rautatien radan ylitse "Mustanlahden torpalle." Kauniina olivat maisemat edessämme, viljapelot, heinäniityt, kuusimetsät ja pienet mökit siellä täällä, jotka pian katosivat ja me jouduimme kuusimetsän keskelle, jonka tuoksuun vieläkin tunnen muistellessani sitä aikaa. Ei tahtonut matka edistyä, sillä mustikoita, mansikoita, juomukoita ja vattuja oli kaikkialla. Niin somia kukkia ja kasveja. Ken ei pysähtyisi niitä poimimaan. Vihdoin saavuimme "Mustanlahden torppaan", joka nyt oli edessämme syvänteessä lahden rannalla. Se seisoi kuin sadun rauhan maja viheriön keskellä.

Mökki jakautui kahteen tupaan, joiden välissä oli iso yhteinen porstua. Oikean puoleisessa tuvassa asui vanha nainen, mummo Nissinen joka maanomistajalle työtä tehden ansaitsi elatuksensa. Hänen miehensä oli vankilassa varkauden tähden. Mummo oli epätoivoinen ja tämän retken tarkoitus oli sukulaisteni puolesta tervehtää ja lohduttaa mummoa ja rahallisesti auttaa häntä. Mummo itki ilosta kun saatoimme alistua niin että tulimme häntä tervehtimään. Hän oli ehtinyt jo turvautua hengellisen kirjallisuuden lukemiseen, vaan sairastui siitä ja lääkäri oli nyt kieltänyt hänen sitä lukemasta.

Tupa oli kauttaaltaan puhdas. Pöytä, penkkisänky ja arkku olivat kalustona. Tätä ajatellaan johtuu mieleeni kysymys: "Mik-

si ihmiset hankkivat itselleen niin paljon kaluja kun vähemmälläkin toimeen tulee?" Sanalla sanoen, täällä oli kaikki niin maalaista, että meihin kaupungissa syntyneihin se teki erinomaisten vaikutuksen.

Toisessa tuvassa asui nuori pariskunta. Heillä oli kehtolapsi ja tätä lasta hoitamaan he olivat ottaneet 12:ta vuotiaan orpotytön, että itse pääsivät ansiotyöhön tuohon "herraskartanoon."

Oli jo pimeä, vaan väki jutteli vielä. Olihan nyt juhannusaatto. Minä sisareni kanssa pistäydin ulos ja ihailimme yömaisemaa. Siinä juttellessa kului aika nopeaan ja Suomen kesäaamu alkoi valjeta edessämme. Oli siis noin kahden seudulle yö kulunut.

Me kuulimme silloin tällöin miesäänen jostain kaukaa. Se oli raaka. Sitten kuului keskustelun, tai valituksen ääniä, vaan ne pian häipyivät kuuluvista. Tiesimme jossain kaukana olevan kylämiehillä juhannuskokon. Me katselimme lahden peilin kirkasta pintaa, pehmeätä ruohoa yön kasteella koristettuna.

Äkkiä eteemme nousi tuolta rannan ruohon takaa joku huojuva olento. Oli siksi hämää vielä, että emme heti tunteneet tulijaa, varsinkin kun hän huojuu ja kompasteli.

Nyt tulija saapui lähemmäksi ja minä sisareni kanssa äänettömänä vaihdimme silmäyksiä kysyvästi. Tuo tulija oli se "liikka tyttö" tuosta toisesta tuvasta. Hänen vaatteensa alaosa oli aivan märkä, niin se löi jalkojen ympärille. Hänen kasvonsa olivat elottomat ja keltaset, silmät tuijottivat eteen veltoina. Suupielissä oli vaahtoa, jota hän silloin tällöin pyhkäsi hihallaan. Hän ei ollut meitä huomaavinaan, istuutui kynnykselle ja koitti avata kengänauhoja. Sormensa aina hervottomina putosivat alas.

— S—na, kyllä minä ne auki saan!

Hän meni tupaan jossa emäntänsä nukkui pienen lapsen kanssa. Hän näytti julmalta siinä huojuessaan. Otimme puukon pois ja avasimme kengänauhat. Kyselimme missä hän oli ja miksi hän on noin märkä, onko hän maannut märässä ruohikossa? Hän sopersi epäselviä sanoja ja vihdoin vastasi:

— Kun tuo isäntä antoi viinaa, minä menen nukkumaan ennen kuin emäntä herää."

— Mitä se isäntä teki sinulle, kyselimme.

— Ei mitään ... minä kaaduin vaan ... nyt se p—le taitaa tulla.

Hän heitteli päätään puoleen ja toiseen, nähtävästi oksetus vaivasi häntä.

— Olin tuolla kokolla, isäntä kutsui.

Ja lapsi-raukka, tuo 12:sta vuotias tyttö meni tupaan, jossa hänen raiskaajansa vaimo nukkui pienen lapsen kanssa. Tämä oli niin tarisyyttävää hermostolleni, etten saanut kunnan unta ilmiini.

Aamulla tyttö oli vaitelias ja isäntä, tuo kierosilmäinen, ro-

(Jatk. 8:lla sivulla)